

454413

Inregistrată la Tribunalul Timiș-Torontal Secf. III, Registrul publicațiilor
periodice, No. 66.—1938

DIRECTOR:
CAIUS PASCU

255

Brazde Bănățene

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ARHIVE CULTURALE,
ISTORICE, LITERARE și
ARTISTICE

Anul I. Nr. 1—2 Timișoara Nov.-Dec. 1938

Tipografia „EMINESCU” Timișoara

454413

M. SA REGELE CAROL II.

*... „Pace lumii Tale dăruiește, Bisericilor Tale, Preoților și
prea Înălțatului Regelui nostru Carol al II-lea, ostașilor lui
și tot poporului Tău; că toată darea cea bună și tot Darul
desăvârșit de sus este, pogorînd dela Tine, Părintele luminilor“.*
(Rugăciunea amvonului).

Brazde Bănăţene

ARHIVE CULTURALE, ISTORICE, LITERARE ŞI ARTISTICE

Director: CAIUS PASCU

Cuvânt de început.

de Ştefan Gomboşiu

Adaptarea la condiţiunile neprevăzute de existenţă e totdeauna lentă la un popor al cărui suflet a fost stabilizat prin influenţe ancestrale, repetate timp îndelungat în acelaş sens. Această stabilizare a sufletului, dă unei naţiuni o puternică forţă, însă prea întregită această forţă poate deveni funestă. Popoarele cari lipsite de maleabilitate nu se pot adapta la condiţiuni noi de viaţă, sunt condamnate la decadenţă. Adaptarea implică natural achiziţia de idei noi, de sentimente noi şi în consecinţă dirijează spre o nouă existenţă.

Poporul nostru prin aşezarea lui, prin împrejurările cari i-au determinat însăşi condiţiunile de viaţă, şi-a fixat în așa măsură caracterul şi forţa de rezistenţă, încât schimbările din ultimele decenii au lovit direct în tradiţia lui. Fără îndoială că patrimoniul spiritual al neamului nostru a fost păstrat şi îmbogăţit prin tradiţie, dar condiţiunile noi de viaţă nu mai îngăduie constrângeri, spiritele se vor libere, aspiraţiile se cer plătate pe un plan larg de progres şi angrenate în curentul civilizator al omenirii.

Iată că în asemenea împrejurări aparţia unei reviste cu modesta pretenţie de — arhivă — o revistă care să încrusteze ca pe răboj, cea ce spiritualitatea unui ţinut a produs şi produce, zicem că e bine venită. Sunt necesare asemenea arhive pentru că din cuprinsul lor se pot întrezări ideile călăuzitoare şi sentimentele colective. Ne fixându-şi un alt scop o altă ţinută decât aceia de colecţionar, vor putea desigur să înfăţişeze măsura în care spiritualitatea unui popor amestecă ideile false cu cele civilizatorii.

Trebue să ştim că omenirea totdeauna se leagă, cu dispe-

rare de ideile moarte, de idoli morti. Importanța socială a unei idei n-are o altă măsură reală decât puterea ce o exercită asupra sufletelor. Cuprinsul ei de adevăr și eroare nu prezintă interes decât din punct de vedere filosofic. Când o idee adevărată sau falsă a pătruns în mulțime în stare de sentiment, toate consecințele cari decurg apoi, trebuiesc îndurate.

Spiritul poporului nostru, din cauza firii și mentalității, e stăpânit de multe idei false trecute în stare de sentiment. Desigur că se simte nevoia unei unificări complete, care să distrugă, orice diversiune, spre a nu cădea victimă popoarelor mai omogene. Această unificare nu e posibilă decât prin fuziunea sufletească, prin ridicarea la potențial a manifestărilor spirituale, cari să străbată până în cele mai ascunse colțuri ale țării. Datorită unei asemenea fuziuni, vom sfârși prin a câștiga cu temeinicie cele trei baze fundamentale ale sufletului unui popor: sentimente comune, interese comune credințe comune. Când o națiune a ajuns la acest punct, un acord trainic va uni totdeauna membrii săi, în fața tuturor problemelor grave și nici o neînțelegere nu se va naște în sânul ei.

Această legătură comună de sentimente, credințe și interese creată prin cultură și educație, dă constituției mintale a unui popor — identitatea și fixitatea — asigurându-i în acelaș timp o putere imensă.

Corneliu Liuba: Piața Primăriei-Balçic.

Cuvântarea P. S. Episcop Andrei la Congresul preoțesc

În limba noastră poporul agrăește pe preot cu cuvântul „părinte”. Numirea aceasta nu se mai găsește în alte limbi. Acolc preotul e numit numai „tată”, pânăcând cuvântul părinte, are înțelesul de tată și mamă. În această numire colectivitatea cuprinde tot ceea ce cere și așteaptă dela un „părinte”, dar și ceea ce acesta poate, și chiar e dator să dea. În agrăirea de „părinte” eu aflu o implorare de : înțelegere, milă și ajutor; o mărturisire a propriei slăbiciuni și o cerere de hrană și acoperemânt. Dacă mai adăugăm și înțelesul de mamă, atunci „părinte” se cheamă cel ce are datoria de a : naște, crește și îngriji sufletele pentru cer. Cunoașterea însemnătății numelui este cea dintâi literă din alfabetul nostru pastoral.

Preotul mai este „părinte” și pentru că harul divin frământă întâiu în sufletul lui idealul de viață, al cărui propovăduitor se face apoi. Eu cred, că preotul nu este numai un canal al harului divin, ci viziunea preotului adesea este înălțată pe culmi, de unde el desprinde taina viitorului, cu viziune de profet. Oare, dacă în fața preotului, la altar, se deschid cerurile cu zările veșniciei, e cu neputință ca ochiul lui sufletesc să vadă și zările mai apropiate?

Rolul generației preoțești de astăzi este acela de a : vedea, a defini și de a realiza idealul religios al țării întregite. Care poate fi acest ideal? Desigur, nu vre-unul importat din afară, ci adâncirea Ortodoxiei noastre strămoșești și spiritualizarea ei. Cred și mărturisesc că în cuprinsul țării avem, ca tot atâtea frânturi, elementele componente pentru renașterea Ortodoxiei românești. Sunt convins că, pe pământul Daciei străbune, o nouă înflorire a creștinismului originar altoit pe trunchiul latin al neamului, va da cea mai frumoasă floare a religiei lui Hristos, Credința aceasta se întemeiază pe faptul că văd cum răsar mărețele catedrale, în care arta bizantină se completează atât de minunat cu motivele românești, în arhitectură și cântarea bisericească, izvorite din frumusețea sufletului nostru, adânc credincios. Numai aci în Timișoara s-au construit de curând 4 catedrale mărețe, în care serviciile divine, prin frumusețea corurilor, te înalță la cer

Banatul religios sunt convins că va aduce ca zestre o bună parte la măreția viitorului Ortodoxiei noastre.

Cu acest crez în suflet binecuvintez acest congres preoțesc în cea de a doua metropolă a Eparhiei noastre.

(Din „Biserica și Școala”. Arad).

Zvon de nea

*Din fulgii anilor de vise
Aud înăbușitul glas de clopot,
Plutind pe-aripi de zări deschise,
Chemare tristă, vecernie în șopot...*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Mi-apar icoane șterse din trecut:
Colindătorii cu obraji de rouă,
Bătătorind cărări de-argint cernut,
S'aducă în colibe veste nouă...*

*Pruncia mea scăldată'n aur,
In van o caut, mi-e truda înzadar.
A dus-o Moș Crăciun ca pe-un tezaur,
In cerul lumilor fără hotar...*

Gruia Floruțiu

Colindă

*Astă seară'n lume'n țară,
Nou — născut, Isus coboară.*

*

*Vine Mielul Domnului,
Veste'n miezul somnului.*

*

*Cu copii'n pițărâi,
Pe la buni și pe la răi.*

*

*Dar azi pentru ieslea Lui,
Vifteem în lume nu-i.*

*

*Nu-s nici magi-și nici-osteai,
Semne'n calea Lui să stea.*

*

*Au rămas doar stranele,
Proorcindu-I ranele.*

*

*Amintire, crucile,
La toate răscrucile.*

*

*Râd popoarele și gem,
Nu-L cunosc și nu se tem.*

*

*Iar irozii împărați,
Dorm, de sânge împăcați.*

Prin sate bănățene.

Șoaptele baldachinului

E o fatalitate care nu iartă: o lege de fier, incrustată în firea naturală a lucrurilor în fața căruia nu ne putem ascunde. Popoare, indivizi și evenimente mărețe au trebuit să se încovoie fără murmur. Răsar, se glorifică și apun. Cu această impresie călătorești în unele sate bănățene, sigur și prin Ardeal, când în marginea lor dai de anumite clădiri: Castele de baroni, grofi sau conți (mai rar). Clădirile au însă ceva trist. Ruina se întinde sfidătoare și strânge în clește, frumosul ce a fost cândva. Nu e un regret dar e o constatare.

O lume veche, cu atâtea concepții, diferite de ale noastre apune. Un amurg trist s'a așternut peste vârfurile turnurilor de castele, lăsând în ultimul salut de amintiri, să se agațe triumfătoare bălăriile. Sărăcia cântă ca o cucuvea, așteptând să se cufunde în noapte, ca să se audă cândva: A fost odată!..

Am nimerit într'un sat. Nu importă nici numele și nici numele binevoitorului medic care mi-a dat prilejul și care în taină fie spus, e unul dintre animatorii problemelor bănățene. Ofensiva sanitară a trecut și prin Banat. Doctorul locuia într'un castel. De cum intri un fior neînțeles îți stăpânește firea. Certitudinea că aici a trecut măreția unei vremi, cu sireagul de bogății, îți aprinde imaginația căutând să-i pătrunzi trecutul.

Simți doar prăbușirea unei lumi. Aleele s'au inghemuit părăsite și neingrijite, cu acele spărturi mari și plantația lor, unde dibăcia grădinarului n'a mai putut fi de folos.

În locul rondurilor de flori, s'a cuibărit pustiul. Grămezi de gunoiu s'au adunat, sfidând trecutul, iar pe murdăria lor, găinile și cocoșii vecinilor țărani se bucură de liniștea lor patriarhală și nestingherită.

În mijlocul acestor ruine de parc, tronează castelul. S'a făcut mai mic. Crăpăturile rânjesc de parcă ar vrea să-ți rădă în față de toată curiozitatea ta. O grindă stă gata să se desprindă de la loc și după dânsa vor veni celelalte. Pe niște scări șubrede de piatră, urci în castel. Intunericul pare stăpân și în umbră se pitesc alte umbre. Sunt umbrele atâtor generații, ce-au cunoscut splendoarea unor vremuri de visuri.

Mi-a eșit înainte o bătrână și un bătrânel. Cerniți de ză-

pada anilor, cu privirea umilită și cu glasul stins. Ne-am înțeles din priviri. Vrem și noi să vedem castelul. Urma unui trecut. Ne-a urmat tăcuti și apoi au început explicații sumare.

Sufrageria cea mare, unde înalții oaspeți, veneau încărcăți de titluri, avere și mentalități de zei ai pământului. Oglinzile prăfuite astăzi îți profilează chipul batjocoritor.

Sufrageria cea mică, unde familia baronului gusta în tihnă, clipe de reculegere. Și atâtea și atâtea. Pereții plini de fotografii de picturi vechi, care au legătură cu regii, demnitarii și conducătorii Ungariei vechi.

Surpriza a fost când am intrat în micul dormitor. Un baldachin măreț tronează în mijlocul odăii. L'am întrebat dacă mai doarme în minunea acesta a trecutului. Cu un zâmbet trist mi-a spus că nu. Și în ochii lui parcă am citit, cel mai adânc regret. Baldachinul ! Acum 40—50—60—100... ani, ce măreție o fi cunoscut. Câte trupuri obosite nu și-or fi găsit odihna și patima în legănarea lui : Câte dragoste infiripate nu s'au aprins în taina lui?

Câte taine și planuri nu s'au făcut în umbra lui, pe spinarea bietului popor Român ? Aici, sub acest baldachin s'au legănat gândiri și năzuinți. Și în îmbrățișeri pătimașe s'au făcut promisiuni, s'au pus la cale prigoniri și s'au dat verdicturi pentru lumea — mulțimea de Români care suferea.

Dacă acest baldachin ar putea șopti... Ar putea spune ce i-a fost dat să audă și să vadă, poate moșneagul baron s'ar cutremura și dânsul.

Șoaptele baldachinului ! Să le auzi numai o noapte. Am înțelege poate mai ușor lumea aceasta de baroni, grofi și conți, care apune pe meleagurile Banatului ! Cu ruina înălțându-se pe ziduri, cu generații care astăzi se pierd în anonimat și cu visuri de basme trăite cândva.

Pe ruinele lor se ridică o lume nouă. Liberă. Roata fatală a vieții. Preotul din sat mi-a spus:

— Fiecare faptă își are o răsplată; Ungurii în năvala lor au distrus o Dacie Felix așezări omenești. Astăzi dreptatea a intrat pe făgaș.

Și ca să adauge uo sentiment de adâncă înțelegere. mi-a destăinuit:

— Cumpărăm castelul și-l amenajăm de școală. Se vor bucura și Ungurii de o școală nouă.

Gh. Atanasiu

Dece nu ne-au rămas scrisori, sau alte acte despre revoluția din anii 1848—49 din Banat

Circulara ce o public mai jos este din protocolul cu circulare, scrise cu litere cirile, dela Oficiul parohial ortodox român din *Gherman*, jud. Timiș-Torontal și ne arată că scrisorile circulare și tot ce era scris despre revoluția din anii 1848—49, au fost adunate din arhivele parohiale.

Că s'a executat acest ordin, am putut constata chiar la Oficiul parohial amintit, unde am văzut că din protocolul de unde am transcris această circulară, lipsesc câteva file, cari au fost tăiate afară cu foarfecele.

*„No. 2^a. Dela Diețezalnicul Episcop al Verșetului
Prea Cucernice D. Protoprezviter Noă Iubite:*

Inalt Mărita K: K: sârbo banaticească de locțiitorime înștiințându-ne noao sub 5-lea Ianuarie C. n. Nr. 26, cum că la conoștință i-au venit, că în pretoco(a)lele și arhivele, mai vârtos parohialnice să află în scrieri și acte, care din vremile răvoluției din urmă magiare de la anul 1848 și 1849 purced, și care împarte ne rușinoase și fără de lege esprem împotriva K: K: ocârmuiri și de osebi de atot Prealuminată Înălțimea Sa și ceialalți mădulari a-i atot Prea Înălțimei Sale căi atingătoare cuprind. Cere ca din protoco(a)le și arhive toate acelea foi și scrisori, cari în sine asămenea esprem vătămătoare, măcar deși numai în parte așa ceva vor cuprinde înainte să să scoată afară; despre așa fel de foi și scrisori sco(a)se catalog să se facă, și aceeaș K: K: de locțiitoriu, de aicea mai tare să se trimită, cu cit tot acela preot la carele după 19 Februarie 1854i orecareva din mai sus numitele, spurcatele, și hulitoare scrisori să va afla, judecații osteșești să va preda: nici va putea așa preot cu neștiința sa a să dezvinovăți.

Poruncim dară, prea bine Cucernicieii Voastre și submaunatei Voao preoțime parohiale, ca asemenea scrisori din arhivele vo(a)stre și din protoco(a)lele țirculare, fără aminetare să le teiați și să le sco(a)teți afară și despre acelea specificație să faceți, și Noao împreună cu foile și actele acelea până în 12

Februarie nețrecut să le trimiteți. Pră 'ingă acelea avem a vă face cunoscut cum, că pentru împlinirea acestei porunci despre in nimicirea adesziselor batjocuritoare acte și scrisori K: K: politiciasca stepânire va controla pre preoțimea noastră, 'și pre tot acela carele acestei porunci intru toate nu să va supune mai suslăudatei K: K: de loc țitorimî va descoperi care după aceia fără de nici o privință după legea osteșască il va judeca.

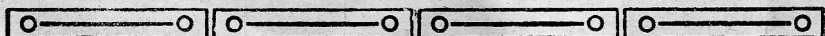
Intru altele cu Arhipăstorească bună voire sântem.

In Verșeți, 30 Decemvrie 1853 Al Prea Binecucernicieii Voastre prea voituriu de bine

Emilian Kengelaț

Episcop“

Pr. C. PASCU

Corneliu Liuba : Bujori rose

Monografia parohiei ortodoxe române și a școalei primare de stat din com. Honorici (jud. Severin)

de:

PR. C. PASCU și EUFR. BIBEREA.

Comuna *Honorici* este situată la o depărtare de circa 8 km. de Lugoj, capitala județului Severin.

Locuitorii com. *Honorici* — în număr de 825 — sunt Români ortodocși și se ocupă cu agricultura, cu pomăritul și cu creșterea vitelor.

Clădiri mai însemnate în comună sunt: Biserica ortodoxă, Casa comunală (Primăria), Casa parohială și Școala primară de stat.

Comuna aparține notariatului din com. Herendești, iar poșta și gara cea mai apropiată este la Lugoj.

În anul 1650, comuna „*Honoricz*”, este amintită în registrele dietei din Ardeal, ca proprietate erarială. Tot ca proprietate erarială este arătată și în conscrierile din anul 1717, având atunci numai 20 case ¹⁾

La an. 1723, com. *Honorici* a aparținut cercului Lugoj ²⁾.

În an. 1797, Ignatie Kupaváry și Lorincz Lovrenchic cer să li se doneze lor com. *Honorici*. La 1798, proprietar al acestei comuni este Ignatie Lovrencsics, dela care o cumpără Ioan Kiss și soția sa, rămânând comuna în posesiunea acestora până în jumătatea sec. al XIX-lea.

La 1866 com. *Honorici*. trece în proprietatea lui Ladislau Huszár, care are cu Iuliu Blaskovits o ceartă pentru această posesiune ³⁾.

Comuna *Honoroci*, înainte vreme a avut casele neregulate, dar în anul 1796, în proiectul de regulare a comunelor, a fost propusă pentru regulare ⁴⁾

Parohia ortodoxă română

Biserica. Locuitorii comunei *Honorici*. cari toți sunt de religia ortodoxă română, în trecut au avut o biserică de lemn,

1) Ioan Lotreanu: Monografia Banatului, vol. I. Timișoara, pag. 210

2) Iuliu Vuia : Districtus Walachorum-Cercurile românești bănățene. Timișoara, 1929. p. 30.

3) I. Lotreanu, op. citat. p. 210.

4) I. Boroș: Regularea comunelor în județul Caraș, 1784—1796 „Analele Banatului”, Timișoara. An. III.(1930). No. 2. p. 32.

care a fost demolată în anul 1903, și pe locul ei, în acelaș an și în anul următor, -1904 - s'a zidit biserica actuală din cărămidă arsă pe temelie de piatră. În 8 Septembrie 1904 a fost înaintea sfințită de către protopresbiterul Dr. Gheorghe Popoviciu din Lugoj.

În anul 1904 s'a pictat iconostasul de către Ioan Badiu din Lugoj.

Antimisul îl are din anul 1916 pe care stă scris următoarele cuvinte : „Sfințitu — s'a acest antimis prin rugăciunile Preasfințitului Domn Dr. Elie Miron Cristea dreptcredinciosul episcop rom. al Eparhiei Caransebeșului și s'a dat spre a se îndeplini pe el dumnezeieștile liturgii, bisericeii din comuna ortod. Honoroci cu hramul Nașterea Maicii Domnului, 1916 anul Domnului”.

În clopotnița bisericeii se găsesc două clopote : unul în greutate de 106 kg. cumpărat în anul 1921, și unul în greutate de 201½ kg., cumpărat în anul 1938, dela turnătoria de clopote Novotny din Timișoara, cu suma de 36000 Lei.

În anul 1931 s'a făcut bisericeii reparație generală și s'a zugrăvit în interior de către zugravul Arnold Weissz din Lugoj. Iar în anul 1935 s'a acoperit turnul cu tablă galvanizată.

Interiorul bisericeii este înopodobit cu icoane pictate pe jern, fără vreo valoare artistică.

În afară de două potire se mai păstrează în biserică sf. Aier, pe care este scris că „Saudurăvit aceasta sf. Icoana de Petru Jivanescu pictor și econom din Budinți, Februarie n. 27. 1882”.

Cărțile bisericești. Biserica are următoarele cărți vechi :

1. *Octoich* de Const. Diaconovici-Loga.
2. *Sfânta Evanghelie*, tipărită în zilele Preainălțatului Împărat și Rege, Francisc Iosif I, sub îngrijirea și cu binecuvântarea Înalt Preosfințitului Domn Ioan Mețianu.
3. *Evhologion*, adică *Molitvenic bogat*, tipărit cu litere cirile în Sibiu, la an. 1849.
4. *Octoich*, tipărit pe timpul arhiepiscopului și metropolitului Ștefan Stratimirovici din Karlovet, la Buda, în 1811, (cu cirile).
5. *Octoich*, tipărit sub episcopul Grigorie al Râmnicului, la 1759, (cu cirile).
6. *Penticostarion*, tip. cu blagoslovenia episcopului Filaret în Espiscopia Râmnicului, (cu cirile).

7. *Cazanii*; tip. pe timpul lui Grigorie Gica voevod și blagoslovenia Mitropolitului Neofit și cu cheltueala episcopului Climente al Râmnicului la anul 7256 (dela Hristos 1748). A fost legată în anul 1834. Una din file poartă următoarea însemnare scrisă cu litere cirile: „Această sfântă Căzanie iastă a sfintei biserici Honoriciului. In Honorici in 23 Decemvrie 1851. *Serafin Bot* parohul Oloșagului”.

8. *Analogion*, tip. în București, la 1766.

9) „*Sfânta și Dumnezească Evanghelie* acum întâiu tipărită, întru a doua domnie a țării Românești, a prea Înălțatului Domn Io Grigorie Gica voevod” tipărită în București, dela zidirea lumii 7258 (dela Hristos 1750).

Are următoarea însemnare: „Această sfântă Evanghelie iastă a sfintei bisearici satului Honorici în 17 Februarie 1852. prin mine *Serafin Bot*, parohul Oloșagului și la Honorici administrator”.

10. *Chiriadromion*. Sibiu, 1855.

Afară de cărțile înșirate mai sus, biserica mai mineiele pe are toate lunile anului, tipărite în Buda. Pe mineiul lunei Noemvrie, este scrisă următoarea notiță: „Acest Mineiu sau cumpărat dinpreună cu celelalte 11 în anul 1800 în luna lui August în 30 prin preotul *Nicolae Badiu și cnezul Andraș Halas.*”

(Va urma)

Societate pentru conservarea monumentelor Istorice

În ziarul „România”, No. 166, din 14 Noemvrie 1938, am aflat că în Timișoara a luat ființă Societatea pentru conservarea monumentelor Istorice, care este condusă de un comitet compus din următorii domni: Excelența Sa domnul rezident regal dr. Alex. Marta, președinte, d. general Cornel Dragalina, comand. Div. I., col. Gh. Praporgescu prefectul județului Timiș-Torontal, dr. Coriolan Băran primarul municipiului Timișoara Păr. Protopresbiter dr. Patrachie Țiucra, dr. Victor Mercea, ing. Victor Vlad, dr. Ioachim Miloia directorul Muzeului bănețean, dr. I. Coste, dr. Francisc Kräuter membrii în comitet și dr. Mihai Gropșianu, Aurei Bobei și C. Baltă. cenzori.

Inginer Ștefan Ardeleanu: Școlile de meserii din Cehoslovacia

Sunt atât de mulți oamenii cari fac, în țara aceasta, călătorii de studii prin străinătate și cari nu reușesc — odată ajuși la destinație — decât să alunece pe de-asupra faptelor pentru studierea cărora au cheltuit bunătate de bani, încât te bucură sincer toate semnele cari ies din linia acestei detestabile „tradiții“. Iată, am în fața mea, cărțulia modestă și sobră, care nu țintește cine știe ce lucruri mari, dar care ne informează cinstit și formulează concluzii juste, a domnului inginer Șt. Ardeleanu, despre *Școlile de meserii din Cehoslovacia*.

Plecând dela constatarea — care nu este explicit formulată în paginile cărții, dar care stă la temelia justificativă însăși a călătoriei și a cărții — că țara noastră are nevoie de școli de meserii bine organizate și că cele existente nu sunt puse la punct și n'au ajuns să dea randamentul pe care înseși posibilitățile noastre spirituale îl impun, domniasa a încercat să surprindă principiile cari stau la temelia organizării școalelor Cehoslovache, și cari s'au dovedit acolo a fi așa de rodnice, pentru a le aplica apoi și la noi, adaptându-le realităților locale.

Aceste principii sunt în număr de cinci:

1. Elevii intră în aceste școli numai după ce și-au însușit în prealabil cultura generală necesară.

2. Numărul școlilor este în funcție de nevoile reale ale industriei și sunt bine înzestrate.

3. Selecționarea elevilor este riguroasă și făcută după criteriul suveran al aplicației lor către stadiul și indeletnicirile practice.

4. Școlile sunt întreținute de stat și nu sunt avizate a trăi din comenzile particulare, cari fură prea mult timp din pregătirea elevilor.

5. Personalul este riguros selecționat: numai inginerii au dreptul de a fi profesori.

*

Cartea domnului inginer Ardeleanu rămâne o serioasă mărturie pentru râvna personală a domniei sale de a perfecționa învățământul în sânul căruia este încadrat în calitate de profesor.

M. Ș.

Congresul Preoților români ortodocși la Timișoara

În ziua de 10 Noemvrie a. c., a avut loc la Timișoara al XVII-lea Congres al Asociației Clerului ortodox român „Andrei Șaguna” din mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramuresului, la care au luat parte și P.P. S.S. P.P. Episcopi Andrei al Aradului și Vasile al Caransebeșului.

Sfânta Liturghie a fost celebrată de către P. S. Sa Păr. Episcop Andrei, care la priceasnă a ținut o prea frumoasă predică despre „*lubire și jertfă.*”

I. P. C. Sa Păr. Iconom Stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, președintele Asociației, în cuvântarea de deschidere, printre altele a evocat memoria M. S. Regina Maria și a poetului Ocavian Goga, a cărui părastas a fost oficiat la sfârșitul sf. liturghii, încheind cu rugăciunea: „Dumnezeu cel Sfânt din ceriuri și geniul bun al Neamului românesc să ajute, de a se statornici, aici în Timișoara cât mai degrabă, un așezământ de sfântă și viguroasă Episcopie ortodoxă românească, mai presus de orice veleități și interese omenești prin binecuvântarea de sus și printr'o înțelegătoare dragoste și o dumnezească pace dintr'e oameni.”

Au mai vorbit P. S. Sa Păr. Episcop Vasile Lazarescu, P. C. Sa Păr. Dr. Stăniloae, rectorul Academiei teologice din Sibiu, Dl. Dr. Ciupe, secretar general al Rezidenței regale, și alții. P. C. Sa Păr. Florea Codreanu, președintele secției Arad, a conferențiat despre *Cultivarea conștiinței profești pentru zilele noastre*, iar C. S. Păr. Prof. Ioan Imbroane despre *Rosturile preotului în Străjerie.*

**Manuscrisele și abonamentele se trimit pe adresa
Redacției și Administrației**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Redacția și Administrația:

CAIUS PASCU, preot.

Comuna Topolovățul-Mic

Jud. Timiș-Torontal

APARE LUNAR

Abonamentul: 100 lei pe un an.

Prețul: 8 lei